

Analiza *Trifolium*
11.9.90.

Марина Георгиевска
Институт за биологију ПМФ, Скопје

СТРУКТУРНЕ ОДЛИКЕ НЕМАТОДНОГ КОМПЛЕКСА У РИЗОСФЕРИ
TRIFOLIUM PIGANTII У ХРАСТОВОЈ ШУМИ НА ГАЛИЧИЦИ

У склопу различитих еколошких истраживања у храстОВОЈ шуму на Галичници, вршене су и анализе одлика нематодних заједница у различитим деловима шиме, од којих се један део односи на нематодни комплекс у ризосфери *Trifolium* - а. Анализа је извршена на бази пробних јединица тла величине 100 см² површине до дубине од 20 см, чиме је обухваћена ризосфера билјака.

Квалитативном анализом утврђено је присуство 68 нематодних врста које припадају различитим редовима, али је квантитативна анализа показала да је највећи број врста заступљен веома малим бројем јединки, тако да нематодни комплекс углавном сачињавају осам врста (са укупним релативним учешћем од 79,9%). То су следеће врсте: *Cephalobus nanus* (20,9%), *Aporcelaimellus obtusicaudatus* (20,4%), *Tripyla pepillata* (11,4%), *Pungentus thornei* (7,5%), *Tylencholaimus minimus* (6,2%), *Longidorus* sp. (5,8%), *Eudorylaimus carteri* (4,1%) и *Rotylenchus* sp. (3,6%).

Дистрибуција нематода, прослеђена у појединим дубинским зонама ризосфере, показује одлику највеће населјености нематода у површинској зони, у којој се углавном налазе доминантне врсте, док се према дубљим зонама запажа рапидно опадање бројности.

Živko Adamović¹, Liljana Andjus²

¹ Institut za medicinska istraživanja, Beograd

² Prirodnački muzej, Beograd

СКУПИНЕ ОДОНАТА У ПЛАНСКИМ СТАНИШТИМА ЈУГОСЛАВИЈЕ

У састав планске фауне Одоната улазе врсте које од низија допире и до планских потока и језера, као што су: *Sympterna fusca*, *Lestes sponsa*, *L. dryas*, *Pyrrosoma nymphula*, *Enallagma cyathigerum*, *Coenagrion pulchellum*, *C. puella*, *C. scitulum*, *Cordulegaster boltonii*, *C. bidentatus*, *Somatochlora flavomaculata*. Међутим, две друге групе од ових врста представљају праве планске врсте Одоната у Југославији. То су: 1 - врсте које се развијају најчешће или искључиво у планским језерима и тресавима, као: *Aeschna grandis*, *A. cyanea*, *Cordulia aenea*, *Somatochlora metallica*, *Libellula quadrimaculata*; 2 - врсте које имају бореоалпско распрострањење и развијају се у низијским тресавима северне Европе и планским тресавима средње и јужне Европе,

ЗАБОРНИК ПЛАНСКИХ ОДОНАТА И ИСТОРА
СКОПЈЕ 4. КОНГРЕСА ФИЛОСОФА ЈУГОСЛАВИЈЕ
ОКТОБАР 1988.

kao: *Coenagrion hastulatum*, *Aeschna juncea*, *Somatochlora alpestris*, *S. arctica*, *Sympetrum flaveolum*, *S. danae*, *S. pedemontanum*, *Leucorrhinia dubia*, *L. rubicunda*, *L. pectoralis*.

Ovde je navedeno ukupno 26 vrsta Odonata nadjenih u planinama Jugoslavije. U prvoj grupi vrsta, rasprostranjenih od nizije do planinskih predela, pobrojano je 11 vrsta, što čini 42,3%. Druga grupa Odonata, koje se razvijaju najčešće ili isključivo u planinskim jezerima i tresavama, ovde je zastupljena sa 5 vrsta ili 19,2%. Treća, najosobnija skupina, broji 26 vrsta ili 38,5% Odonata borealpiskog rasprostranjenja, čije se larve razvijaju u planinskim tresavama Jugoslavije.

Nada Djukić, Stevan Maletin
Institut za biologiju PMF, Novi Sad

NASELJE OLIGOCHAETA I NIVO TROFIJE KOVILJSKOG RITA

Istraživanje strukture zajednice Oligochaeta i njihove dinamičke brojnosti u Koviljskom ritu za period od 1983. do 1988. godine pružaju uvid u trofično stanje ovog plavnog područja Dunava. Prema prosečnoj procentualnoj zastupljenosti vrsta Oligochaeta jasno se vidi da su dominirale eutrofne vrste: *Limnodrilus hojjeimeri* Claparède, 1862, *L. claparedeanus* Ratzei, 1868, *L. udekemianus* Claparède, 1862, *Potamothrix hammoniensis* (Michaelsen, 1902), i *Psammoreetes barbatus* (Grube, 1861). Preko 76% zajednice čine vrste koje podnose eutrofnu sredinu, tolerantne na organsko zagađenje. To potvrđuje i izračunati indeks trofičnosti koji iznosi 1,4. U prilogu ovoj činjenici je i indeks biocenološke raznovrsnosti poreden sa relativnom abundancijom vrste *L. hojjeimeri* koja identifikuje ovaj lokalitet. Koviljski rit se nalazi u regionu obradivog zemljišta, koje veoma utiče na povećanje nutrijentnih elemenata u vodi, odnosno na povećanje primarne i sekundarne produkcije. Zbog toga je kvantitativna analiza Oligochaeta u periodu istraživanja pokazala tendenciju izrazitog povećanja broja individua od 1.000 ind/m² 1983. godine do 3.456 ind/m² 1988., a biomasa do 13 g/m², što je karakteristično za eutrofne vode. Prema tome, Koviljski rit se u klasifikaciji može svrstati u eutrofne vode.

Ljubimka Igić
Institut "Ruđer Bošković", Centar za istraživanje mora, Rovinj

PORIFERA U OBRAŠTAJNIM ZAJEDNICAMA SEVEROISTOČNOG JADRANA

U obraštajnim zajednicama, uopšte širom sveta, spužve su od sporednog značaja zbog vrlo retkog prisustva. Ipak je ponekada ekonomski značaj spužava znatan, jer mogu uzrokovati veliku smrtnost jestivih